

Een decennium Roo dbont Noord

'KI-zaken' tien jaar geleden hoog op de agenda bij de start van noordelijke fokstudieclub

Tien jaar geleden werd studieclub Roodbont Noord opgericht voor roodbontliefhebbers uit Friesland, Groningen en Drenthe. De bodem hiervoor legden veehouders die in de jaren tachtig naar het noorden verhuisden.

De geschiedenis van Roodbont Noord op weg naar erkenning.

Twintig jaar geleden wisten ze hier in het Noorden niks van rode koeien. Inseminatoren hadden niet het goede sperma bij zich en distributie vanuit andere delen van het land was moeizaam. Aan het woord is Wim Veneklaas Slots. In 1981 verhuisden Wim en zijn vrouw Willemien vanuit Holten in Overijssel naar het Drentse Zeijerveld. De zeventig MRIJ-koeien verhuisden mee. Wim Veneklaas Slots: 'Ik wilde destijds op mijn koeien graag de stier Julius gebruiken maar het was moeilijk om aan voldoende sperma te komen. We konden daar in het noorden maar tien rietjes van krijgen en die werden vervolgens ook nog verdeeld over een aantal inseminatoren.'

Wim Veneklaas Slots bleek niet de enige veehouder te zijn die tegen dit probleem aan liep. Kort na de bedrijfsverplaatsing ging de voorkeur uit naar stieren uit het oorspronkelijke KI-gebied. Samen met Wim en Thea Snuverink, die in 1980 vanuit Twente naar Drenthe verhuisden, sprak Wim Veneklaas Slots over gezamenlijke aankoop van sperma. Hier lag het begin van een roodbonte fokclub in Drenthe waar later fokkers uit de provincies Groningen en Friesland zich bij aansloten.

In 1992 werd met deelname van elf dieren aan de keuring in Olst de basis voor aansluiting met de rest van de Nederlandse roodbontfokkers gelegd. In navolging hiervan werd eind 1992 de studieclub Roodbont Noord in het leven geroepen met als doel het stimuleren en informeren van de roodbontfokkerij in de noordelijke drie provincies. In de notulen van de eerste bestuursvergadering

Mat 72 (v. Likes), 92 punten, algemeen kampioene roodbont op de NRM 1998

van tien jaar geleden is nog te lezen hoe dit doel mede bewerkstelligd moest worden: voor 'KI-zaken' werd een vast agendapunt ingeruimd.

Rode toppers

'We hebben lange tijd te weinig rode koeien in ons gebied gehad om op de NRM mee te kunnen doen. De eerste deelname in 1996 in Utrecht maakte Roodbont Noord echt tot een waardige club', vertelt Wim Veneklaas Slots, voorzitter bij oprichting van Roodbont Noord. Uitgerend zijn stal leverde in dat jaar de juniorkampioene, Doortje 2094 (v. Skyward). In 1998 werd ze reservekampioene bij de senioren, ze verloor de eindstrijd van Mat 72 (v. Likes). Twee jaar later sloot Doortje 2094 haar NRM-carrière af met een 1c-plaatsing in haar rubriek. Mat 72 was eveneens afkomstig uit de

club van Roodbont Noord. In 1998 werd ze niet alleen seniorkampioene maar mocht ze ook het algemeen kampioenschap roodbont achter haar naam schrijven. Tijdens de NRM van 2000 greep Mat 72 net naast het eremetaal, ze eindigde als derde. De eigenaar van Mat 72, Jan Reitsma uit Driesum, heeft als enig lid van Roodbont Noord zijn wortels in het noorden liggen. In 1979 begon Reitsma aan zijn Red-Holsteinavontuur door zijn Friese roodbonten te insemineren met Triple Threat en enige tijd later met diens zoon E-D Thor. De goede fokkerijresultaten van Reitsma worden bevestigd door de verschillende Laurensstieren uit zijn stal. Laurens 116 (v. Caveman), Laurens 118 (v. Satan) stonden destijds bij Land van Cuijk op de stierenkaart. In 2002 plaatste Laurens 220 (v. Kinglea Leader) zich op nummer acht van meestgebruikte Red-Holsteinstieren van Vlaanderen. In dit overzicht vinden we nog vier fokkerijproducten uit het noordelijk gebied. Midwolder George (v. Etazon Warwick) is met 3647 eerste inseminaties de populairste Red-Holsteinstier uit het gebied van Roodbont Noord. Lima (v. Lica) en zijn halfbroer Bon Glorentum (v. Momentum) staan op respectievelijk de zevende en

dertiende plaats. Clara's Orkanzoon CBU Ferdinand staat in dit overzicht op negen. Ook in Nederland maken Midwolder George, Lima en CBU Ferdinand deel uit van de top van meest gewilde stieren. De broers Glorentum en Florentum en halfbroer Lima zijn zonen van Bon Maartje 682 (v. Karmel). Haar koefamilie maakte deel uit van een nieuw tijdperk voor Thea en Wim Snuverink uit Tiendeveen. Tijdens de bouw van de nieuwe stal in Tiendeveen, de plaats waar ze het bedrijf wilden voortzetten, bezochten ze een veiling waar ze Rexdochter Maartje 167

De eerder genoemde CBU Ferdinand komt ook uit Groningen. Zijn moeder Felitia (v. Pigeonwood) was het eerste roodbonte kalf in de stal van Co de Haan in Beerta. Felitia werd in 1994 kampioene op de Red-Holsteinshow in Wanroij. De resultaten van haar zoon CBU Ferdinand zijn voor De Haan een bevestiging van Felitia's kunnen. De fokker zei al eerder in Veeteelt: 'Ik heb altijd al gezegd dat Felitia iets aparts had. Nu mag ik het ook zeggen met de cijfers van Ferdinand in de hand.'

In Midwolda fokten de van oorsprong

CBU Ferdinand, Gronings fokproduct

Maartje 682 (v. Karmel), moeder van Glorentum en Lima

kochten. In de tweede generatie kwam de roodfactor naar voren waar Snuverink Maartje 167 van 'verdacht'. De vijfde generatie bracht Glorentum en Florentum op het bedrijf in Tiendeveen. Acht jaar geleden beëindigde Snuverink zijn bedrijf. Bon Maartje 682 werd verkocht aan Herman Bolscher in Sellingen (Gr.). Hij liet Maartje 682 insemineren met Lica waar de fokstier Lima uit voortkwam.

Brabantse Jan en Nelly van Erp een fokstier voortgekomen uit twee proefstieren. De combinatie van Warwick als vader en Justus als moedersvader leidde tot de veelgebruikte Midwolder George.

Toekomstplannen

Na een periode van tien jaar Roodbont Noord telt de studieclub 45 leden. Uit melkcontrolecijfers vanaf 1996 blijkt dat

het aantal roodbonte koeien in de noordelijke provincies is gestegen (tabel 1). Procentueel is het aandeel roodbont in deze provincies ten opzichte van alle roodbonte melkcontroledieren in Nederland gegroeid van 5,2 procent in 1996 tot 7,9 procent in 2002.

De resultaten van deze groep roodbontfokkers zijn niet in één verhaal te vatten. De vooruitgang heeft ertoe geleid dat het onderwerp 'KI-zaken', dat bij oprichting bovenaan elke agenda werd gezet, nu een lagere plaats in de bespreking in kan nemen. De huidige voorzitter Rudi Hooch Antink uit Koekange geeft aan dat Roodbont Noord zich nu wil gaan richten op het gedrag en de voeding van de roodbonten. 'We willen ook proberen de keuringen op de been te houden. Het is na de MKZ moeilijk geworden wat te organiseren en mensen enthousiast te houden', vertelt Hooch Antink. De woorden van

Gerrit Hofmeijer uit Dalerveen, medeoprichter van Roodbont Noord, sluiten hierop aan: 'Tien jaar geleden deden er nog wel vijftien leden mee aan keuringen. Dat zijn er nu nog maar een stuk of vijf.'

Nieuwkomers in het Noorden worden goed in de gaten gehouden. Hooch Antink: 'Het eerste jaar laten we roodbontfokkers nog met rust, maar daarna benaderen we ze met de vraag om lid te worden van Roodbont Noord.' En misschien komt het nog zover dat ze ook zwartbontveeouders kunnen benaderen, want, zoals voorzitter Hooch Antink zegt: 'Zwartbontfokkers geven ruitlerlijk toe dat de rooien veel beter zijn geworden. En Stadel en Kian worden ook veel op zwartbont ingezet.'

Christel van Raay

Tabel 1 – Aantal roodbonte melkcontrolekoeien (bron: NRS)

	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Friesland	7.473	7.301	7.591	7.229	7.412	7.449	7.664
Groningen	6.304	5.805	5.572	5.440	5.108	4.884	5.287
Drenthe	4.313	4.302	4.172	3.967	3.698	3.340	3.457
totaal roodbont Noord	18.090	17.408	17.335	16.636	16.218	15.673	16.408
totaal roodbont Nederland	229.775	236.604	262.139	281.998	281.744	289.229	318.307
aandeel Noord (in %)	7,9	7,4	6,6	5,9	5,8	5,4	5,2